Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

13.9.2021 VN/24984/2020

HE TYÖTTÖMYYSTURVALAIN 11 LUVUN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Asiantuntijakuuleminen 14.9.2021

Työttömyysturvalakia (1290/2002) on muutettu covid-19 –pandemian takia väliaikaisesti siten, että yrittäjille on voitu maksaa työmarkkinatukea tilanteessa, jossa työmäärä tai yrityksestä saatava tulo on vähentynyt pandemian takia, mutta yritystoimintaa kuitenkin jatketaan. Tavallisesti työttömyysetuutta ei tässä tilanteessa makseta vaan edellytetään, että koko yritystoiminta lähtökohtaisesti lopetetaan.

Nyt voimassa olevan väliaikaisen säännöksen voimassaolo päättyy 30.9.2021. Covid-19 –pandemian kuitenkin jatkuessa hallitus on pitänyt perusteltuna esittää eduskunnalle, että yrittäjillä olisi edelleen oikeus työmarkkinatukeen työttömyysturvalain väliaikaisen muutoksen perusteella 30.11.2021 asti.

Lakiteknisesti väliaikaisen muutoksen voimassaolon jatkaminen toteutettaisiin lisäämällä työttömyysturvalain 11 lukuun uusi 4 c §, joka olisi teknisluonteisia tarkennuksia lukuun ottamatta saman sisältöinen kuin nyt voimassa oleva säännös. Työmarkkinatuen saaminen ei edelleenkään edellyttäisi muun muassa sitä, työnhakija hakee (ja on valmis ottamaan vastaan) TE-toimiston tai työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevan kunnan tarjoamaa työtä tai osallistuu hänelle tarjottuihin työllistymistä tukeviin palveluihin.

Yrittäjien työmarkkinatukea koskevan muutoksen jatkamisen arvioidaan lisäävän julkiselle taloudelle aiheutuvia työttömyysturvamenoja arviolta noin 29,9 miljoonaa euroa ja koskevan noin 21 500 yrittäjää kuukaudessa, ellei pandemia- ja työllisyystilanteessa tapahdu merkittäviä muutoksia. Arvio perustuu niiden yrittäjien lukumäärään, joille Kela maksoi työmarkkinatukea väliaikaisen säännöksen perusteella heinäkuussa 2021.

Kustannuksista arviolta noin 9,9 miljoonaa euroa olisi kuntien vastuulla ns. Kelan sakkomaksujen muodossa.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää eduskuntaa kiinnittämään huomiota esitetyn lain voimaantuloon. Jos eduskunta hyväksyy esityksen, mutta laki ei ehdi tulla voimaan viimeistään 1.10.2021, lain voimaantulosäännöstä tulisi eduskuntakäsittelyn aikana täydentää esimerkiksi seuraavasti:

Tätä lakia sovelletaan työnhakijan oikeuteen saada työmarkkinatukea 1 päivästä lokakuuta 2021. // Denna lag

tillämpas på en arbetssökandes rätt att få arbetsmarknadsstöd från och med den 1 oktober 2021.

Lisäys mahdollistaisi työnhakijan katkottoman oikeuden työmarkkinatukeen 1.10.2021 alkaen, vaikka asiaa ei voitaisi käsitellä ennen esitetyn lain voimaantuloa. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää muutosta teknisluonteisena, koska työmarkkinatukea maksettaisiin tässäkin tapauksessa vain siltä ajalta, jota hallituksen esityksessä esitetään.

Laati: hallitusneuvos Timo Meling